Correctievoorschrift HAVO

2014

tijdvak 1

Turks

Het correctievoorschrift bestaat uit:

- 1 Regels voor de beoordeling
- 2 Algemene regels
- 3 Vakspecifieke regels
- 4 Beoordelingsmodel
- 5 Inzenden scores
- 6 Bronvermeldingen

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit v.w.o.-h.a.v.o.-m.a.v.o.-v.b.o.

Voorts heeft het College voor Examens (CvE) op grond van artikel 2 lid 2d van de Wet CvE de Regeling beoordelingsnormen en bijbehorende scores centraal examen vastgesteld.

Voor de beoordeling zijn de volgende passages van de artikelen 36, 41, 41a en 42 van het Eindexamenbesluit van belang:

- 1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinator past de beoordelingsnormen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door het College voor Examens.
- 2 De directeur doet de van de examinator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score onverwijld aan de gecommitteerde toekomen.
- 3 De gecommitteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past de beoordelingsnormen en de regels voor het bepalen van de score toe die zijn gegeven door het College voor Examens.

- De gecommitteerde voegt bij het gecorrigeerde werk een verklaring betreffende de verrichte correctie. Deze verklaring wordt mede ondertekend door het bevoegd gezag van de gecommitteerde.
- 4 De examinator en de gecommitteerde stellen in onderling overleg het aantal scorepunten voor het centraal examen vast.
- Indien de examinator en de gecommitteerde daarbij niet tot overeenstemming komen, wordt het geschil voorgelegd aan het bevoegd gezag van de gecommitteerde. Dit bevoegd gezag kan hierover in overleg treden met het bevoegd gezag van de examinator. Indien het geschil niet kan worden beslecht, wordt hiervan melding gemaakt aan de inspectie. De inspectie kan een derde onafhankelijke gecommitteerde aanwijzen. De beoordeling van de derde gecommitteerde komt in de plaats van de eerdere beoordelingen.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de regeling van het College voor Examens van toepassing:

- De examinator vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.
- Voor het antwoord op een vraag worden door de examinator en door de gecommitteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 zijn niet geoorloofd.
- 3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:
  - 3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend:
  - 3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel:
  - 3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het beoordelingsmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;
  - 3.4 indien slechts één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;
  - 3.5 indien meer dan één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;
  - 3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of afleiding of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is aangegeven;
  - 3.7 indien in het beoordelingsmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord of onderdeel van dat antwoord;

- 3.8 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, behoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen;
- 3.9 indien een kandidaat op grond van een algemeen geldende woordbetekenis, zoals bijvoorbeeld vermeld in een woordenboek, een antwoord geeft dat vakinhoudelijk onjuist is, worden aan dat antwoord geen scorepunten toegekend, of tenminste niet de scorepunten die met de vakinhoudelijke onjuistheid gemoeid zijn.
- 4 Het juiste antwoord op een meerkeuzevraag is de hoofdletter die behoort bij de juiste keuzemogelijkheid. Voor een juist antwoord op een meerkeuzevraag wordt het in het beoordelingsmodel vermelde aantal scorepunten toegekend. Voor elk ander antwoord worden geen scorepunten toegekend. Indien meer dan één antwoord gegeven is, worden eveneens geen scorepunten toegekend.
- Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar één keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 6 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- Indien de examinator of de gecommitteerde meent dat in een examen of in het beoordelingsmodel bij dat examen een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof examen en beoordelingsmodel juist zijn. Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan het College voor Examens. Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.
- 8 Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.
- 9 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen. Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur. De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer.
- NB1 Het College voor Examens heeft de correctievoorschriften bij regeling vastgesteld. Het correctievoorschrift is een zogeheten algemeen verbindend voorschrift en valt onder wet- en regelgeving die van overheidswege wordt verstrekt. De corrector mag dus niet afwijken van het correctievoorschrift.
- NB2 Het aangeven van de onvolkomenheden op het werk en/of het noteren van de behaalde scores bij de vraag is toegestaan, maar niet verplicht.
  Evenmin is er een standaardformulier voorgeschreven voor de vermelding van de scores van de kandidaten.
  Het vermelden van het schoolexamencijfer is toegestaan, maar niet verplicht.
  Binnen de ruimte die de regelgeving biedt, kunnen scholen afzonderlijk of in gezamenlijk overleg keuzes maken.
- NB3 Als het College voor Examens vaststelt dat een centraal examen een onvolkomenheid bevat, kan het besluiten tot een aanvulling op het correctievoorschrift.

  Een aanvulling op het correctievoorschrift wordt zo spoedig mogelijk nadat de onvolkomenheid is vastgesteld via Examenblad.nl verstuurd aan de examensecretarissen.

Soms komt een onvolkomenheid pas geruime tijd na de afname aan het licht. In die gevallen vermeldt de aanvulling:

NB

- a. Als het werk al naar de tweede corrector is gezonden, past de tweede corrector deze aanvulling op het correctievoorschrift toe.
- b. Als de aanvulling niet is verwerkt in de naar Cito gezonden WOLF-scores, voert Cito dezelfde wijziging door die de correctoren op de verzamelstaat doorvoeren.
  Een onvolkomenheid kan ook op een tijdstip geconstateerd worden dat een aanvulling op het correctievoorschrift ook voor de tweede corrector te laat komt.
  In dat geval houdt het College voor Examens bij de vaststelling van de N-term rekening met de onvolkomenheid.

3 Vakspecifieke regels

Voor dit examen kunnen maximaal 53 scorepunten worden behaald.

Voor dit examen zijn de volgende vakspecifieke regels vastgesteld:

- Open vragen dienen in het Nederlands beantwoord te worden tenzij uit de vraagstelling blijkt dat het antwoord in de vreemde taal mag of moet staan. Indien toch de vreemde taal is gebruikt, worden aan het antwoord 0 scorepunten toegekend.
- 2 Met taalfouten wordt in de beoordeling geen rekening gehouden.

4 Beoordelingsmodel

Vraag Antwoord Scores

Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt 1 scorepunt toegekend.

Tekst 1 Bankalar

1 maximumscore 1

De kern van het goede antwoord is: Bankalar ve kuyumcular arasında savaş çıkacak (tartışma ortamı oluşacak). bankacıların kuyumculuk mesleğine soyunması olarak tabir edilebilir

- 2 C
- 3 D

Tekst 2 Bir Yastıkta 40 Yıl

4 B

5 maximumscore 2

- merhamet
- sevgi
- dinî değerler
- ahlâkî değerler
- birbirini kabullenme
- iletişim (dil, üslup)
- dinleme
- espritüel dil

indien vier goed 2
indien drie goed 1
indien twee of minder goed 0

- 6 D
- 7 A
- 8 B

Tekst 3 Türkan Şoray

- 9 C
- 10 B
- 11 D
- 12 B

Tekst 4 Kahve Falı Nasıl Bakılır?

13 A

14 maximumscore 1

- eğer fincan kapatılırsa
- aynı fincana bir kereden fazla bakılırsa
- 15 C

16 maximumscore 2

- 1 a
- 2 f
- 3 d
- 4 e
- 5 c
- 6 b

indien zes goed
indien vijf goed
indien vier of minder goed

2

1

0

Tekst 5 Bütün Mikroplar Zararlı Mıdır?

17 maximumscore 2

eigenschap		bacteriën	virussen
1	kunnen zichzelf vermeerderen	X	
2	hebben een lichaam nodig om zich te vermenigvuldigen		Х
3	kunnen de kou en hitte overleven	X	
4	sommige hiervan zijn goed voor het lichaam	X	
5	kunnen zich in de cellen nestelen en nemen de controle over		Х

indien vijf goed	2
indien vier goed	1
indien drie of minder goed	0

18 maximumscore 2

Voorbeelden van juiste soorten bacteriën:

- (belsoğukluğuna yol açan mikrop) gonokok
- Escherichia coli (ya da E. coli olarak bilinen bakteri)
- beta (ve boğaz iltihabı yapan mikrop)

indien drie goed	2
indien twee goed	1
indien één of geen goed	0

19 C

20 A

Tekst 6 Çocuk Yetiştirmenin Formülü

21 maximumscore 2

Voorbeelden van juiste kenmerken:

- geceleri anne-babayla yatmak
- yemeğini anne-babasının yedirmesini istemek
- arkadaşlarıyla oynamak yerine anne- babasının yanında durmak
- bir şey sorulduğunda anne-babasının arkasına saklanmak

indien vier goed 2
indien drie goed 1
indien twee of minder goed 0

22 maximumscore 1

De kern van het antwoord is: de relatie/band tussen het kind en de moeder

23 B

Tekst 7 Belediye, Halkı Araba Almaya Mahkum Etti

24 maximumscore 1

De kern van het antwoord is: (om de) verkeersdrukte te vermijden

- 25 D
- 26 A

27 maximumscore 1

De kern van een goed antwoord is: dat de renovatie van de brug veel beter gepland en/of gepland had moeten worden

Tekst 8 Balkanlar

- 28 C
- 29 D

30 maximumscore 1

- (Bosna Hersek'teki) Mostar Köprüsü
- (Yıldız Sarayı) silahhane(si)

Tekst 9 Genetiğe Uygun Tedavi Geliyor

31 B

32 C

33 D

34 C

35 C

36 C

37 D

Tekst 10 Böcek Deyip Geçmeyin

38 A

39 A

40 maximumscore 2

1 juist

2 juist

3 onjuist

4 onjuist

5 juist

indien vijf goed

2

indien vier goed

1

indien drie of minder goed

41 maximumscore 1

De kern van het antwoord is:

Dişi sivrisinekler (beslenmek ve üremek için) kan emerler;

Erkek sivrisinekler meyve ve sebze suları içerler.

Tekst 11 Mangala Oyunu Nasıl Oynanır?

42 maximumscore 1

(altı küçük) kuyu(dan)

- 43 B
- 44 C
- 45 D

Tekst 12 E-Konsolosluk Pasaportlar

46 maximumscore 1

Ja, "Hususi damgalı ... pasaport verilir."

Tekst 13 Türk Ev Tekstili Ürünleri

47 maximumscore 1

Ja, Uludağ Tekstil ... arz ediyor.

5 Inzenden scores

Verwerk de scores van alle kandidaten per examinator in het programma WOLF. Zend de gegevens uiterlijk op 30 mei naar Cito.

De normering in het tweede tijdvak wordt mede gebaseerd op door kandidaten behaalde scores. Als het tweede tijdvak op uw school wordt afgenomen, zend dan ook van uw tweede-tijdvak-kandidaten de deelscores in met behulp van het programma WOLF.

6 Bronvermeldingen

tekst 2	RESUL CENGİZ - 28.08.2012
tekst 4	http://www.askturka.com/kahve-fali-nasil-bakilir/
tekst 5	http://www.kocaelide.com/article.php?id=139
tekst 7	Perşembe, 28 Haziran 2012
tekst 8	http://www.zaman.com./haber.do?haberno=1332054&title=balkanlardaki-islam-eserleri-
	muslumanlara-devrediliyor
tekst 9	12 Eylül 2012 - 08:08, Posta Gazetesi
tekst 10	Fuat Türker
tekst 11	http://www.mangala.com.tr/oyun_kurallari.html
tekst 12	https://epasaport.egm.gov.tr/hakkinda/pasaportlar.aspx
tekst 13	CİHAN